

Interpelacja 24/2019

W sprawie : alokacji środków pieniężnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego

- **Karol Guzikiewicz**

Interpelacja w sprawie alokacji środków pieniężnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego

Na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa i §23 Regulaminu Obrad Sejmiku, składam interpelację.

Dotyczy: Kierunków zmian alokacji środków RPO Województwa Pomorskiego w ramach wypracowanej rezerwy na rzecz rozwoju regionalnych kadr gospodarki morskiej zgodnie z Inteligentnymi Specjalizacjami Pomorza.

Uzasadnienie:

Od wielu lat funkcjonują programy mające na celu promocję zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia i aktywizację zawodową. Uruchomione także zostały programy mające na celu podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób, które aktualnie posiadają zatrudnienie. Na dzień 31 października stopa bezrobocia w naszym województwie wynosiła: w 2015 r. 8,9%, w 2016 r. 7,2 %, w 2017 r. 5,5%, w 2018 r. 4,8%. Stała tendencja spadku stopy bezrobocia zobowiązuje do zmiany kierunku wsparcia zgodnie ze strategią „Europa 2020” na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Wśród wytycznych Komisji Europejskiej warto zwrócić uwagę na następujące kierunki wzrostu¹ :

- rozwijanie zasobów wykwalifikowanej siły roboczej odpowiadającej potrzebom rynku pracy oraz promowanie uczenia się przez całe życie,
- poprawa otoczenia biznesu i środowiska konsumenckiego oraz modernizacja bazy przemysłowej, aby zapewnić funkcjonowanie rynku wewnętrznego w pełnym zakresie,
- optymalizacja pomocy na rzecz badań i rozwoju oraz innowacji poprzez umocnienie trójkąta B+R+I i uwolnienie potencjału gospodarki cyfrowej,
- poprawa jakości i wydajności systemów kształcenia o szkolenia na wszystkich poziomach oraz zwiększenie liczby osób podejmujących studia,

Wytyczne te są zgodne z programami realizacyjnymi UE tj.:

¹ M.in. Komunikat Komisji Europejskiej w sprawie ogólnych wytycznych dla polityki gospodarczej państw członkowskich i UE, Bruksela 2013

- **Program na rzecz Nowych Umiejętności i Zatrudnienia**, który obejmuje działania na rzecz modernizacji rynków pracy i wzmocnienia pozycji obywateli poprzez rozwój kwalifikacji przez całe życie;
- **Polityka Przemysłowa w Erze Globalizacji**, która obejmuje działania na rzecz poprawy otoczenia biznesu oraz wspierania silnej i zrównoważonej bazy przemysłowej przystosowanej do konkurencji na rynkach światowych. Założenia realizacyjne dotyczą głównie wspierania sektorów przechodzących na bardziej efektywne wykorzystanie zasobów i energii oraz wspierania restrukturyzacji i ułatwienia zmian kwalifikacji zgodnie z potrzebami związanymi z nowymi technologiami;
- **Unia Innowacji**, która obejmuje działania na rzecz stworzenia takich warunków, by innowacyjne pomysły mogły jak najszybciej przeradzać się w nowe produkty, które dalej przyczynią się do wzrostu gospodarczego i tworzenia nowych miejsc pracy.

Polityka regionalna 2014-2020 UE oznacza bezwzględne podporządkowanie polityki regionalnej założeniom strategii „Europa 2020”. W przypadku podnoszenia poziomu wykształcenia pracowników cele polityki regionalnej 2014-2020 dotyczą regionów wysoko rozwiniętych w kierunku inteligentnych specjalizacji (ang. smart specialisation), ale także regionów rozwiniętych, przejściowych i słabiej rozwiniętych. Idea smart specialisation w UE polega na specyficznym ustrukturyzowaniu polityk przemysłowej, innowacji i oświatowej, w celu identyfikacji i promocji nowych szans rozwoju regionów, opartych zarówno na wiedzy i innowacji, jak i na zasobach i potencjałach regionów.

Tak więc w UE wzrost gospodarczy stał się wzrostem innowacyjnym, a kompleksowe i nowoczesne podejście związane z implementacją Inteligentnych Specjalizacji Pomorza może stanowić fundament dla sformułowania stwierdzenia, iż polityka regionalna województwa pomorskiego powinna posiadać znamiona innowacyjności. Cecha ta odnosi się również do funduszy strukturalnych dopasowanych do tej grupy wytycznych, a w szczególności do doskonalenia kadr gospodarki województwa pomorskiego.

W konsekwencji akcenty alokacji środków RPO WP w ramach wypracowanej rezerwy trzeba przesunąć z grupy osób bezrobotnych na grupę osób pragnących z własnej woli zmienić lub rozszerzyć kompetencje i kwalifikacje zgodnie z Inteligentnymi Specjalizacjami Pomorza, a w szczególności w zakresie:

- ISP 1 - Technologii offshore i portowo-logistycznych,
- ISP 2 - Technologii interaktywnych w środowisku nasyconym informacyjnie,
- ISP 3 - Technologii ekoelektrycznych w produkcji, przesyłach, dystrybucji i zużyciu energii i paliw.

W przypadku przywołanej grupy osób kreatywnych i zorientowanych na rozwój własnej ścieżki zawodowej w ścisłym związku z nowoczesną gospodarką morską, choć pozostają one w stosunku pracy lub zawarły inną umowę cywilnoprawną, to jednakże nie mają one możliwości wzięcia udziału w komercyjnych, często kosztownych szkoleniach, kursach doszkalających, które pozwoliłyby im na podniesienie własnych kompetencji i kwalifikacji w kierunkach

związanych z nowymi i innowacyjnymi technologiami gospodarki morskiej. Często ich aktualne miejsce zatrudnienia lub stanowisko pracy traktują jako przejściowe, a nie docelowe.

W ocenie wnoszącego interpelację alokacja środków RPO WP na ten cel, pozwoli na podniesienie potencjału intelektualnego kadr Pomorza oraz wzmocnienie innowacyjnego potencjału gospodarki morskiej, a bezpośrednim beneficjentom na podniesienie kompetencji i kwalifikacji zgodnie z ich aspiracjami i inteligentnymi specjalizacjami Pomorza oraz podjęcie bardziej kreatywnej pracy z wyższym wynagrodzeniem.

Odpowiadając na Pana interpelację z dnia 13 marca 2019 r. w sprawie alokacji środków pieniężnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (RPO WP) uprzejmie informuję, co następuje.

Inteligentne Specjalizacje Pomorza (ISP) są kluczowym mechanizmem wspierania priorytetowych kierunków rozwoju gospodarczego naszego regionu. Samorząd Województwa Pomorskiego (SWP) od lat podejmuje systemowe działania na rzecz wsparcia rozwoju ISP. Mają one swoje umocowanie w Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020, natomiast zakres działań SWP w tym obszarze został wskazany w Regionalnym Programie Strategicznym Pomorski Port Kreatywności, w ramach którego m.in. zdefiniowane zostało przedsięwzięcie strategiczne Animacja rozwoju obszarów Inteligentnych Specjalizacji Pomorza jako element Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania.

Zakres ww. przedsięwzięcia uwzględnia działania wspierające rozwój kadr pod kątem unikalnych kompetencji dopasowanych do potrzeb ISP, poprzez dedykowane działania animacyjne:

- diagnozę potrzeb kompetencyjnych,
- inicjowanie powstawania centrów rozwoju kompetencji,
- naukę przedsiębiorczości i przyciąganie talentów.

Ponadto w RPO WP zostały szeroko uwzględnione powiązania zakresu interwencji Programu z ISP (w ramach Osi Priorytetowej 1 – Komercjalizacja wiedzy, w ramach Osi Priorytetowej 2 – Przedsiębiorstwa oraz w ramach Osi Priorytetowej 4 – Kształcenie zawodowe), poprzez stosowne zapisy, w szczególności w zakresie preferencji dla projektów realizujących cele ISP. Przykładowo, w zakresie kształcenia zawodowego interwencja obejmuje projekty dotyczące infrastruktury ponadgimnazjalnych szkół zawodowych oraz infrastruktury uczelni prowadzących kształcenie o profilu praktycznym, wpisujące

się w realizację celów Porozumień na rzecz realizacji ISP. Istnieje możliwość realizacji projektów z zakresu kształcenia ustawicznego zgodnie z ISP, w ramach Działania 5.5 – Kształcenie ustawiczne.

W zakresie propozycji dotyczącej przeniesienia środków RPO WP z obszaru aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych na rzecz szkolenia kadr w obszarze ISP, pragnę zwrócić uwagę, że obecnie sytuacja na regionalnym rynku pracy jest bardziej korzystna niż w poprzednich latach – m.in. ze względu na skuteczne działania realizowane w ramach projektów współfinansowanych ze środków RPO WP. Część wyzwań związanych z bezrobociem mieszkańców naszego regionu jest wciąż aktualna, pojawiają się również nowe wyzwania. Dotyczy to w szczególności aktywizacji zawodowej osób powyżej 50 roku życia, osób długotrwale bezrobotnych, odchodzących z rolnictwa, kobiet oraz imigrantów i reemigrantów. Sytuacja na rynku pracy jest dynamiczna, trudno obecnie jednoznacznie przewidzieć problemy, z którymi województwo będzie borykać się w najbliższych latach.

Należy także podkreślić, że proponowana przez Pana realokacja nie jest jednostronną decyzją Zarządu Województwa Pomorskiego i należy ją rozpatrywać z szerszej perspektywy proceduralnej. Przy ocenie możliwości związanych z ukierunkowaniem rezerwy wykonania RPO WP kluczowe będą wnioski z prowadzonych sprawozdań, ewaluacji i analiz na temat przebiegu dotychczasowej implementacji, zmian sytuacji ekonomiczno-społecznej i prognoz w tym zakresie (w tym wnioski z zewnętrznego badania Ewaluacja mid-term postępu rzeczowego realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, które dostępne będą w kwietniu br.), a także wyniki negocjacji z Ministerstwem Inwestycji i Rozwoju oraz z Komisją Europejską.

Propozycja realokacji środków RPO WP przedstawiona w Pańskiej interpelacji zostanie przeanalizowana przez Instytucję Zarządzającą RPO WP w ramach opisanej powyżej procedury.